

"İkincisi: İbâdının dualarına fiilen cevap verdiği gibi, kavlen dahi perdeler arkasında icabet etmesi, rahîmiyetin şe'nidir." Cenab-ı Allah'ın fiilen cevap vermesi yetmez mi? Kavlen icabet etmesiyle, rahimiyet ilişkisini izah eder misiniz?

Kul duasında Allah'tan bir kız evladı ister, Allah da ona sevimli bir kız evladı verir. İşte Allah'ın bu duaya mukabil kuluna kız evladı vermesi fiili bir cevap olmuş oluyor.

Mide açlık duygusu ile Allah'tan rızık ister, Allah da midenin bu fitri duasına karşılık yeryüzünü rızıklarla donatır. **Allah'ın yeryüzünü rızıkla bezemesi fiili bir cevap verme oluyor.**

Toprak kurumuş çatlakları ile yağmur ister, Allah da toprağın bu talebine yağmur ile fiilen cevap verir. Örnekleri çoğaltmak mümkün.

Lakin Allah'ın dualara fiilen cevap vermesi âdetullah çerçevesinde gerçekleşir. Yapılan her duaya aynı ile fiili bir cevap vermesi gerekmiyor. Yapılan dua hikmetine uygun ve âdetullah çerçevesinde ise, yüzde yüze yakın cevap veriyor. Ama hikmete uygun olmayan ve âdetullah dışında yapılan dualara aynı ile fiilen cevap vermeyebilir.

Mesela, birisi evlenmeden sürekli bir erkek evlat istese bu dua makbul olmaz, çünkü âdetullah açısından evlat edinme evlenmeye bağlanmış; evlenmeden Allah bu kulun duasına cevap vermez.

"Kavlen cevap verme" genelde ahirette ya cezadan kurtulma ya da cennette daha yüksek makamlar kazanma şeklinde olur. Allah kimsenin duasını askıda ve boşta bırakmaz, mutlaka ona cevap verir. Ama bu cevap bazen dünyada fiilen bazen de ahirette kavlen verilir.

Allah'ın fiili olarak mahlukatına icabet etmesi, mahlukatına olan muhabbet ve sevgisini gösterir. Halbuki kavli icabet, muhabbeti göstermenin en kamil ve en güzel yoludur. Bu sebeple Allah, isim ve sıfatlarına ayna olan mahlukatına muhabbet edip değer verdiğini en kamil ve en üst perdeden göstermek için onlarla konuşuyor, onlara tenezzül ediyor.

Sevgi ve şefkatin en müşahhas ve zahir ciheti, konuşmak ve muhatap olmaktır. Allah'ın semavi kitaplar vasıtası ile insanlar ile konuşması, bu sevgi ve şefkatin en açık ve en belirgin bir aracıdır.

Mesela, çok sevdiğimiz bir dostumuz filen bize ikram ve izzette bulunsa, ama iş konuşma ve hasbihale gelince sırt çevirse, bu bizi rencide eder, o dostluk ve sevgi eksik kalır. Aynı şekilde Allah bize filli olarak her türlü izzet ve ikramda bulunup bizimle konuşmasa, izzet ve ikram eksik kalır, sevgi ve şefkat tam yerini bulmaz.

İkinci bir husus, nasıl ilim, irade ve kudret gibi sıfatlar, kainat sahnesinde kendi hüner ve güzelliklerini muhteşem bir şekilde sergileyip tecelli ediyorlar ise, aynı şekilde Allah'ın kelam sıfatı da kainat sahnesinde kendi mana ve hükmünü gösterip ilan etmek isteyecektir. Bunun yolu da kavlen mahlukatı ile konuşmaktır.

Soruda geçen ilgili yeri okumak için tıklayınız:

[Şualar, Yedinci Şua, Birinci Makam.](#)